

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petštevna (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven 31. nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Srbsko - avstrijski konflikt.

Razgovor našega dopisnika s srbskim trgovinskim ministrom.

Belgrad, 1. febr.

Glavne stvari v izjavi ministra trgovine Milorada Draškovića sem vam že brzojavno poročal. S tem pismom želim le obširneje zabeležiti posamezne odgovore.

Takoj ob pričetku razgovora je minister izrazil svojo nado, da bodo takoj po prejemu srbske protestne note na Dunaju odprli meje in se bo živina zopet lahko izvažala. Ako bi bil odgovor dunajske vlade na to noto za nas negativen, bi cel svet izvedel za to, ker smo poslali prepise naše protestne note vsem našim poslanikom v tujini, in bi bil uverjen, da Avstrija gazi mednarodno pogodbo in vrši nasilje nad slabijšim.

Na vprašanje, ali bi se mogli obnoviti dogovori, ako Avstrija zopet odpre mejo, je minister izjavil, da se dogovori lahko obnove, a le na tej podlagi, katere smo se držali mi in naši delegati na Dunaju. Gotovi smo izpremembe v carinski zvezi, ki bi bile potrebne, a priti morajo iz same pogodbe z Avstro-Ogrsko. Te izpremembe si osvojimo in izvršimo. Ako pa ne, bomo sprejeli bej, ker ne pustimo, da bi se kdo mešal v naše notranje razmere! Nadejam se, da pride do sporazuma in zato pogodbe o carinski zvezi ne predložimo še takoj skupščini, da si ne vezemo rok. Čakali bomo in nadejamo se, da bo Avstrija tudi sama uvidela, da je njena zahteva pretirana in neizvršljiva, ker je v nevarnosti dostojanstvo naše države, ki bi bilo uničeno, ko bi dopustili, da se druga, tuja država meša v naše notranje posle. Ne izgubljam nade, da se bodo pogajanja obnovila in v tem me utrjuje tudi pisanje poluradnega „Pester Lleyda“, ki sedaj piše, da Avstro-Ogrska niti zahtevala ni, da se pretrga carinska zveza z Bolgarijo. Kakor vidite, stvar napreduje!

„Ako pa vendar ne pride do pogodbe z Avstro-Ogrsko?“

Napotili bomo izvoz drugam. Izvoz živine na katerokoli drugo stran bi bil zelo težaven in problematičen. Omejiti bi se mo-

rali na izvoz mesa. Klavnicam bi se zvišalo dele, dvignilo bi se več tovarn za mesne konzerve, za kar je prišlo še več ponudb. O tem ni dvoma, da bi bila tudi škoda. Trgovina z živino bi propadla polagoma bi izvoz prenehal, a dvignila bi se poljedelska industrija. Ministrstvo je dobilo polno ponudb za zidanje tovarn sladkorja, špirta itd. Uverjen sem, da bi tako vzdržali boj z Avstro-Ogrsko. Nekaj avstrijske industrije, ki drugje nima tržišča, bi v tem carinskem boju poginilo. Avstrijski fabrikati ne morejo take lahke v Nemčijo, Svico in Italijo, ker imajo te zemlje boljše industrije. Navezani se edino na Balkan. Prepadejo, ako ga izgube. Z novo železniško konvencijo bo dobila Srbija mnoge olajšav in znižanih vožnih cen za izvoz in tako bo Srbiji kolikor toliko olajšam izvoz.

Koliko je danes za izvoz primernih svinj?

Največ do 7000 v vrednosti 800.000 fr. Ako izvozimo to kot meso, dobimo 600.000 frankov. Izguba bi bila 200.000 fr., kar pa ni posebna škoda, ampak samo zmanjšam dobiček. Avstrija je odvzela s tem, da je zaprla mejo, srbskim trgovcem možnost, da si kaj zaslužijo, a materialno jih ni upropastila. Zato bodo trgovci svoj kapital položili v druge posle. V vsakem slučaju pa bi bilo bolje za nas i za Avstrijo, da imamo ž njo pogodbo. Ni naša krivda, da je do tega došlo, ker je Avstro-Ogrska pretrgala pogajanja, a pogodbo, ki je še v veljavi, faktično razveljavila.

Minister Drašković je po študijah advokat, po poklicu industrijec ter je izvoljen v smederevskem okraju, kjer stalno prebiva. Pri zadnjih volitvah je bil izvoljen tudi v rojstnem mestu Rudniku, a je odložil ta mandat. To je najmlajši minister, a zelo sposoben.

Razgovor našega dopisnika z Nikolom Pašićem, načelnikom radikalne stranke.

Belgrad, 1. februarja.

Tvoritelj srbsko-bolgarske carinske zveze je Nikola P. Pašić, načelnik radikalne stranke. To je eden od mallega števila srbskih državnikov in politikov, ki ve, kaj hoče in ima moč, da ono, kar hoče, tudi dovrši. On je ustanovitelj velike radikalne stranke, kateri načeljuje od nje-

nega početka. Na ustanovitvi carinske zveze z Bolgarijo je deloval že poprej, a temelj tej zadevi je položil kot minister zunanjih zadev v skupnem radikalnem kabinetu generala Save Grujića, koncem leta 1903 in začetkom l. 1904, ter kot ministrski predsednik kabineta starih radikalcev od druge polovice l. 1904 do 25. maja 1905, ko je to zadevo neizvršeno prepustil kabinetu mladih radikalcev Ljube Stojanovića. Ustvarjajoč to zvezo je imel velike ideje, a z nenadnim njegovim padcem je bilo vse preprečeno. Mladi radikali so nadaljevali posel, kjer ga je Pašić prekinil, a brez krepko zarisanega Pašićevega načrta. Zato se pa danes došli v tako težaven položaj. Drugače bi se pa bila stvar razvijala, ako bi bil ostal Pašić, da izvede ono, kar je namenil in kar je po svojih državnih spsobnostih in avtoriteti, ki jo vživa i v Srbiji i na Bolgarskem, samo on mogel z uspehom izvesti.

Mišljenje tega človeka kot tvoritelja zveze o tem, kar se je zgodilo radi zveze, sem smatral za vrlo važne in menil sem, da bo zanimalo svet, ki zasleduje razvoj borbe med Srbijo in Avstro-Ogrsko. Radi tega sem ga posetil in on je vkljub svoji diplomatski previdnosti, ki je bila v tem slučaju popolnoma opravičena in na svojem mestu, bil tako ljubeznjiv napram čitateljem „Slovenca“, da mi je odgovoril na nekoliko vprašanj.

„Trgovinska pogodba z Bolgarijo“, je pričel g. Pašić, „je prišla sama po sebi. Srbski in bolgarski politiki so težili po zbližanju, ker smo razdvojeni slabi, združeni pa smo faktor, s katerim je treba računati. Za to nam je najboljša učiteljica zgodovina. Ko so Turki prišli na Balkan, niso vsega naenkrat zavojščili, ampak so najprvo podjarmili Bolgarijo, potem Srbijo, Bosno in odšli potem pod Dunaj. Ako bi bile takrat balkanske države združene, je vprašanje, če bi bili Turki mogli obstati na Balkanu.“

Tudi danes prete balkanskim državam nevarnosti . . . Ako bi zmanjkalo Srbije, gotovo bi čez nekaj let tudi Bolgarija bila zbrisana s karte. Tako tudi naroba. Pogodba je nastala iz teženj, da se Srbija in Bolgarija zbližata. Podlaga je bila položena za časa Grujićevega kabineta. Prihodnjim vladam je bila dana dolžnost, da to pod-

rogo utrjuje. Današnji kabinet pa mora za početo delo dokončati. Za srbsko-bolgarskim sporazumom prihaja cela vrsta konvencij: poštna in brzojavna, ki je že sklenjena, monetarna, železniška, o ekstradiciji itd. Vse te konvencije imajo namen čim tesneje zvezati obe državi.

Kot posledica sklenjene pogodbe z Bolgarsko so se pretrgala pogajanja z Avstro-Ogrsko in se zaprla meja od njene strani. Avstrija jestem aktem izvršila nasilje. Dotegani imela, pravice, dokler ne poteče doba pogodbe, ki je še v veljavi.“

„Menite, da bi Srbija mogla vzdržati carinsko vojsko z Avstrijo?“

„Ako bi cela dežela, ali velika večina vzela to vojsko na svoja pleča, menim, da ne bi le mogli vzdržati vojske, ampak bi iz nje čez nekoliko let izšli prerojeni! — Ako bi bila pogajanja še dalje časa prekinjena, bi moralo vprašanje priti pred haško konferenco; na sodišču bi Avstro-Ogrska morala izgubiti pravdo, ker je pogazila mednarodno pogodbo, ki je še v veljavi, s tem, da je zaprla mejo.“

„Kako se bodo radikali držali v vprašanju o carinski uniji in o sporu z Avstrijo?“

„V teh vprašanjih bomo podpirali vladu, a je še polno drugih napak, preko katerih ne moremo preiti molče. Ko pridejo pred skupščino ta vprašanja, bo radikalni klub opredelil svoje postopanje. Moje mnenje je, da se bo skupščina že v prvih sejah pečala s temi vprašanji; v njej je treba iskati ključa za rešitev teh vprašanj!“

Gospod Pašić je v radikalni stranki — avtoriteta brez konkurenta. Ono, kar on poreče, je vzeti za mišljenje stranke. Pašić je v stranki neke vrste samoderžec, čegar nazorom se nihče ne protivi, čegar vsaki predlog je soglasno sprejet. S svojim 30letnim delovanjem na političnem pozorišču je popolnoma opravičil zaupanje svojih tovarišev.

Razgovor našega dopisnika s finančnim ministrom Markovićem.

Brzojavno sem vam poročal na kratko o svojem razgovoru s finančnim ministrom

LISTEK.

V zračnih višavah.

Najnovejša veda hoče upreči v svoj jarem tudi prirodne sile, med katere spada v prvi vrsti zrak. Tisočletja je trajalo, predno se se razni strokovnjaki pouspeli do tega, da so počeli za prometno sredstvo izrabljati tudi tega.

Seveda se trajalo nekaj časa, predno se dosežanji poizkusi tudi končno obnesejo ter dosežejo kak pozitiven uspeh.

Čitali smo pretekle dni, kako žalostna usoda je doletela grofa Zeppelina in njegov zrakoplov, od katerega si je obetal sam popolnega uspeha in čegar usoda je ves znanstveni svet — zlasti zrakoplovni — toliko zanimala.

Razbit in razdejan leži ta zračni orjak na tleh in nemogoče je s njim kak nov poizkus.

To pa seveda ni ustrašilo pogumnih zrakoplovcev.

Pripravlja se učenemu svetu nov projekt v zrakoplovstvu, ki naj se uresniči ob priliki svetovne razstave, ki se ima prirediti v Milanu na Laškem. Na tej se namerava namreč uprizeriti tekmovanje z zračnimi velikani, katere naj bi bilo mogoče voditi po določeni smeri.

Razpisane so jako lepe nagrade za razne kategorije teh zrakoplovov; — za balon, katerega bi bilo mogoče voditi, razpisuje mednarodni tozaševni odbor znatno vsoto 60.000 kron. — Na letalni stroj je določenik 9000 kron in za zrakoplov, ki naj v določenem času doseže določeno smer — je razpisanih 6000 kron.

Poleg tega dobe premaganci tudi častne odlike in diplome.

Glavna zračna črta, ki jo mora prepluti prvi zrakoplov, je čez greben Alp med

Simplonom in Brennerjem prelazem, ter naj obsega smer 50 kilometrov.

Od drugih se zahteva, da dosežejo v določenem času goteve točke, ne da bi se med vožnjo pe zraku ustavljali i. t. d.

Posebno pozornost vzbujajo priprave bratov Wright iz Amerike za vožnjo po zraku z zrakoplovom, katerega bo mogoče voditi. Baj imata že popolnoma pripravljene stroje, s katerimi jim bo mogoče dvigniti se na zemsko površino, ter ondi vstrajati dalje časa. Poizkusi teh bratov ob Ohio se se baje popolnoma obnesli, ter sta, kakor se poroča, preplula 30 do 45 klm in sicer z naglostjo 60 klm na uro. Motor, ki žene ta zrakoplov, se polni s petrolejem in obsega 24 konjskih sil, ter se dviga v zrak pošev na enak način kot ptič pri vzletu.

Če se ta načrt bratov Wright obistini, petem smemo trditi, da je to največja iznajdba novejšega časa.

Noben kotiček zemlje ne bo ostal pri-

krit znanstvenikom. — Znani zrakoplovec Santos Dumont se je neki izrazil, da bo mogoče s tem zrakoplovom doseči tudi severni tečaj, toda vsebina bi morala znašati najmanje 8000 do 10.000 kubičnih metrov plina. Dumont je mnenja, da bi se dalo s takim zrakoplovom vzdržati nad zemljo celih petnajst dni. Ta čas bi pa zadostoval, da se doseže in preišče severni tečaj.

Potovati bi se moralo spomladi in on bi bil pripravljen, podati se na to nevarno pot, če bi se ga na to povabilo.

Kakor se vidi, so še vedno ljudje, ki bi kljub nevarnosti za življenje, reskirali to podvzetno vožnjo, vkljub temu da se pri teh ponesreči najmanje polovica izletnikov.

Na vsak način pa smemo v bodočnosti pričakovati v zrakoplovstvu posebnih uspehov.

K.

Markovićem Danes še nekaj podatkov iz tega razgovora. Fin. minister Marković je izjavil, da bo carinska vojska z Avstrijo sicer prinesla Srbiji deficit, ki pa ne bo tolik, kakor pišejo dunajski listi. V Avstrijo izvezimo svinj za 15 milijonov frankov. Pri tem pa je pomati, da je tu tudi koruza, s katero hranimo svinje. Ako ne bomo redili svinj, bomo izvažali pa koruzo. Zato ni res, da bi imeli 15 mil. frankov škode, če ne bomo izvažali prešičev. Vseh zrelih prešičev za izvoz sedaj ni niti 15.000, ker bo mnogo svinj zrelih šele v nekaj mesecih. Na našo klavnico se že došla brzozjavna narečila za meso s Francoske. Mnogo tovarn in na tisoče delavcev v Avstriji živi le od Srbije.

Končno je dejal minister: Naša škoda prve leto ne bo večja ko 5—6 milijonov, drugo leto dva do tri milijone, potem se nadejam, da je ne bo več. V tej borbi za čast dežele in za gospodarsko emancipacijo Srbije nas mora podpirati vsak dober Srb.

Finančni minister dr. Marković je med samostalnimi radikali znan kot najboljše strokovnjak za finančne zadeve.

Sinoč je bil v „radikalnem klubu“ razgovor o carinski uniji z Bolgarijo in o carinski vojski z Avstrijo. Poročali so dr. Mika Popović, Sava Kukić delegata za pogodbo z Avstro-Ogrsko, ter dr. Momčilo Ninčić, delegat za pogodbo z Bolgarijo. Vsi trije strokovnjaki so naglašali, da mora Srbija ostati pri carinski zvezi z Bolgarijo, četudi ima prestat carinski boj z Avstrijo. Naglašalo se je nadalje, da kakovost srbske živine in žita ni dobra, a težko bi bilo to kakovost dvigniti brez carinske vojske z Avstrijo. Srbsko bolgarski sporazum je na realni podlagi, carinska zveza vodi do politične zveze. A tudi brez unije bi došlo do carinskega boja z Avstrijo, ker Avstrija ne da veterinarne konvencije. Tudi izvoz žita je doslej Avstrija lahko onemogočila. Prvo leto boja bi izgubili največ 30% izveza.

Pogajanja med ogrsko koalicijo in vlado izjalovljena.

Včeraj popoldne je zaslišal vladar grca Andrassyja. Po zaslišanju je izjavil grof Andrassy, da je odklonil vladar predloge ogrske koalicije. Ob 5 popoldne je odpotoval Andrassy nazaj v Budimpešto. Javnost je izidu presenečena. Mislili so, da bo nadaljeval vladar pogajanja, a je kratko izjavil, da odkloni pogoje koalicije. Kaj bo zdaj sledilo na Ogrskem, še nihče ne ve. Značilno za položaj je poročilo lista „Neues Pester Journal“ o razgovoru vladarja z novomeimovanimi višjimi stoliškimi župani, ki jim je rekel vladar z ozirom na težavo peležaja: Upam, da se vse kmalu izpremeni. A ne verujem na mir. Na vsak način pričakujem v vsakem slučaju vašega sodelovanja. Najbrže bo nastopila zdaj ogrska vlada z vso silo proti upornim stolicam in mestnim zastopstvom, razpustila državni zbor in oktrojirala splošno volivno reformo.

Rusija.

„Nevoje Vremja“ poroča, da je bila na severnem Kavkazu cel mesec sedjevala.

Vse prebivalstvo v Pjategorsku, Kislovodeku, Jesentuku, Georgijansku in v Mineralni vodi se je izrazilo za pristaše socialne prekujijske stranke. Ker so bila navedena mesta po stavki železničarjev in poštobrzozjavnih uradnikov ločena od ostale države, tudi ni bilo mogoče poslati vojaštva. Vstašem se je pridružil Abulginski rezervni bataljon, nakar so razglasili severno kavkaško ljudovlado. Kazaki niso ničesar opravili in nato so vstaši sklenili ustanoviti dva rezervna polka. Oblasti so pričele nato nastopati proti vstašem. Dne 4. januarja so napadli kazaki upornike. Šele 6. januarja so jih premagali.

Usmrtili so znanega delavskega voditelja Hrustaleva, ki je igral med ruske vstaje veliko vlogo. V bakuškem pristanišču delajo pod vojaškim nadzorstvom.

Vojno sodišče v obaltinskih pokrajinah postopa z železno strogostjo. Zadnja dva tedna so ustrelili veliko vstašev, samo v Felinu 33 mež. Obsojenci so prosili milosti, a zaman. Med usmrčenimi sta tudi dva dečka, eden 15 in drugi 17 let star, ki so ju usmrtili namesto pobeglega očeta, ki je streljal iz zasede na nekakega častnika. Na prekujskem posestvu so ustrelili 20 Lehov zaradi seudeležbe pri vstaji.

Iz Vladivostoka poročajo, da je bila ustreljena znana revolucionarka Wolkenstein, ko se oddali vojak salvo, po kateri je bilo ubitih štirideset, ranjenih pa 200 oseb.

„Nevoje Vremja“ poroča, da so zagrozili s takojšno odpustitvijo članom državnega sveta in uradnikom državne tiskarne, ako poročajo kako stvar časniškim poročevalcem. Zgodilo se je večkrat, da so priobčili časopisi važne zakonske načrte in spomenice iz sej državnega sveta že prej, kakor so jih dobili državni tajnik, ravnatelj drž. pisarne in člani državnega sveta.

V Homel je odposlan po notranjem ministru min. svetnik Lavič, da poizve vzroke homelskih požarov in nemirov.

V Harbin je odpotoval general Grodekov. Baje postane Grodekov Linjevičev naslednik in carjev namestnik na Daljnem Vzhodu.

Policijska je zaprla vse profesorje na jurjevskem vseučilišču. Zaprla so tudi rektorja Hristanovskega.

Kielceški gubernator general Popilev je izdal oklic, ki je bolj strog proti vstašem, kakor so bile dozajne vladne grožnje. Med drugim je zagrozil, da bodo brez vsakega sodnijskega postopanja ustreljeni stariši in varuhi, ako najdejo pri njih njih mladoletnih otrocih ali varovancih orožje.

Število zaprtih oseb je velikansko. — Iz Zviardeva se pred nekaj dnevi pripeljali po železnici v Varšavo 300 političnih jetnikov raznih stanov.

Vrmenski škof v Suši poroča svojemu očaku v Tiflisu, da je položaj Armencev grozen. Rusija je na strani Tatarov in je odpovedala Armencem vsako pomoč. Položaj je še bolj žalosten tudi zato, ker prebivalstvo strada.

Car je sprejel deputacijo kmetov, kateri je obljubil, da bo sezvana državna duma.

V Vladivostoku je ustreljena znana revolucionarka Wolkenstein. Z njo je padlo 30 revolucionarjev. Pri zadnjih nemirih je padlo 250 oseb.

Maroko.

Iz Algecirasa poroča „Agence Havas“, da je narečeno francoski križarici „Lalard“, preprečiti vsak poizkus, uvažati blage pri Marchici. Poročevalcu „Eclaira“ je izjavil pretendent Bu Hamara: Maroška konferenca ne bo imela uspeha, ker ščiti Nemčijo Magzena. Želim, da pridejo Nemci po konferenci v Maroko in prodirajo do Feza, kjer bi jih zajel. Po alkekebiskem prazniku pričnem s 30.000 pehote in 10.000 jezdecov dirati proti Fezu.

Maročanska konferenca je obravnavala 3. t. mes. maročanski načrt o zvišanju carine.

Turčija in bolgarsko-srbska zveza.

Carigrad, 3. februarja. Govori se, da je porta predvčerajšnjim poslala bolgarski vladi noto, v kateri skuša pregovoriti Bolgarsko, naj opusti bolgarsko-srbsko carinsko unijo in v kateri jo pozivlja, naj bi se uredile medsebojne carinske težkoče.

Pomenljiva radovednost.

Turška vlada je naročila svojim zastopnikom v Bukareštu in Atenah, naj proče, kako stališče bi zavzeli Rumunska in Grška v slučaju krvavega konflikta z Bolgarijo.

Carinski spor med našo državo in Srbijo.

Vladna večina se je 3. t. m. posvetovala o odstopu ali pa izpremembi ministrstva, ker upajo na ta način doseči sporazumljenje z Avstro-Ogrsko, a odločili se niso. V Sofijo so poslali dva vagona prešičev. A poizkus izvažati živino v Bolgarijo bo najbrže izjalovljen, ker so prašiči v Bolgariji cenejši, kakor se srbski prašiči. Turčija je odposlala bolgarski vladi dopis, ki izkuša povzročiti sporazumljenje glede carinske zveze s Srbijo in carinskih težkoč.

Italija in Crna gora.

Sedaj se iz zanesljivega vira poroča, da sta Italija in Crnagora res sklenili vojaško zvezo. Za slučaj vojske med Italijo in Avstrijo je sprejela Crnagora važne naloge.

Izpopolnitev črnogorske armade.

Crnogorski prestolonaslednik je bil 10 dni na Angleškem. V Londonu je naročil veliko vojnih potrebščin in zlasti mnogo izbornih in najnovejših strojnih pušk.

Rnjljevnost in umetnost.

Molitvenik po nižani ceni. Vsled pomanjkanja prostora je „Katoliška Bukvarna“ znižala ceno krasnemu, glede na vsebino zelo priporočljivemu molitveniku pod naslovom „Rafael ali nauki

in molitve za odraslo mladino“ (2. natis), od katerega ima založništvo še ogromne številke. Molitvenik ima mnogostransko, jako dobro vsebino na 350 + 10 strani. Žal, da je nekoliko pozabljen. Ker je založništvo preskrbelo prav lične in trpežno vezavo, ter znižalo ceno na 1 K. (za izvod po pošti 10 v več). Ta molitvenik je tudi prav posebno pripraven za darila mladim ljudem obojega spola. Naroča se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

† Stolni prošt Lambert Einspieler.

Koroške Slovence je zadela bridka izguba. Umrli je mož, na katerega so koroški Slovenci zrl s ponosom, in ki je ohranil gorko srce za slovenske pravice do zadnjega trenutka. Žal, da nam je došla za sebojno številko prepozne vest, da bi naznačili slovenskemu svetu, da je umrl stolni prošt Lambert Einspieler v Celovcu. Getovo bi bil marsikdo tudi s Kranjskega pohitel na njegov pogreb. Lambert Einspieler je umrl v 66. letu svoje starosti. Rojen je bil 10. septembra 1840 v Bistrici v Rožni dolini. Verem drug rajnemu bratrancu Andreju je po njegovi smrti v svojem gostoljubnem domu ustanovil središče vsemu narodnemu življenju koroških Slovencev. Pri njem si zvedel vse; najnatančnejše informacije o jezikovnih razmerah na Koroškem si dobil pri njem. Ni jih samo zbiral, marveč študiral. Kar so drugi slovenski poslanci, med njimi v prvi vrsti rajni Klun v drž. zbornici razkrili koroških razmer, je vse uredil, večinoma tudi sam spisal rajni prošt.

Dasi pa ni nikjer skrival svojega prepričanja, se ga vendar tudi nasprotniki spoštovali. Steinwender in Lemiš sta rada obdevala z njim. Izmed koroških nemških državnih poslancev samo enega ni mogel — poturice Daberniga, ki je kot dijak dobival cele podpore od njega.

Pri vodstvu v škofiji je mnogo delal. Težje referate so prepuščali njemu. Zaupno so se obračali nanj duhovniki obeh narodnosti. Bil je vsakemu pravičen in pomagel je, kjerkoli je mogel.

Bil je predsednik družbe sv. Mohorja, infilirani stolni prošt, apostolski pretonotarij, konsistorialni svetnik, častni občan več slovenskih občin itd. Bil je nekaj let tudi edini slovenski poslanec v državnem zboru s Koroškega. Izvoljen je bil po kompromisu med Slovenci in katoliškimi Nemci meseca marca 1. 1897 v kmečkih občinah celovških. Vstopil je v „Slovanski centrum“, ki so ga takrat ustanovili naši poslanci. Žal, da vsled obstrukcije takrat Einspieler ni mogel mogo storiti. Slovenci so ta mandat žal pri zadnjih volitvah izgubili in je prodrli nemški nacionalci Tscharre. Lambert Einspieler je bil mož silno dobrega srca in ljubezniv do vsakoga. Ker je s temi lastnostmi združeval tudi visoke izobrazbo, si ga je marsikdo želel na celovškem škofovskem sedežu.

Kot stolni prošt se je vsikdar potegoval za pravice Slovencev, tako da bodo koroški Slovenci bridko občutili njegovo izgubo, zlasti pa žaluje za njim družba sv. Mohorja. Pred kratkim je začel bolj bolehati, a nihče se ni nadejal tako naglega konca. Umrli je dne 3. februarja popoldne ob 1/5. uri nanagloma. Pogreb je bil danes v ponedeljek ob 1/4. uri popoldne. Njegovo truplo je bilo slovesno prenešeno v stolno cerkev, tam blagoslovljeno in potem pokopano v grobišču družbe sv. Mohorja na pokopališču v St. Rupertu. Naj v miru počiva blagi pokojnik!

Dnevne novice.

Narodnonapredno delo. „Narod“ želi, ga bi Selškarjeve lazi prišle tudi pred forum parlamenta. „Narodu“ se zdi, da njegovi poslanci še niso dovolj osmešeni. O tej priliki bo v parlamentu jako zanimiva razprava, ker bodo po zaslugi takega narodnonaprednega dela prišle v razpravo tudi razne zanimivosti žalsko-laške pivovarne, Plantanove disciplinarne zadeve, Ferjančičev ekstra statum in denarne zadeve še nekatereh zavodov, ki smo jim doslej prizana-

šali. Istočasno se bo lahko obravnaval vitezki način dr. Tavčarjeve politike in prakse.

Manipulacije pri laško žalski pivovarni. Na željo „St. Naroda“ nadaljujemo svoje kritične opazke glede liberalnega gospodarskega poloma. „Narod“ sicer trdi, da podjetje ni liberalno, toda to je smešno, ako pomislimo, da je predsednik odličen liberelec, ki je podpisan na vabilih na liberalne zaupne shode „k roži“ in da v celem upravnem svetu ni niti enega samega „klerikalca“. Za danes pribijemo sledeče popolnoma jasno pošteno dejanje merodajnih faktorjev upravnega sveta. V bilanci prvega leta so izkazali dobiček in na podlagi tega razdelili 4% dividendo, napram davčni oblasti so pa za isto leto napovedali izgubo! Kako gre to skup? Ali so mislili oslepariti davčno oblast, ali so pa osleparili družbo samo, ker so izplačali dobiček, ki ga bilo ni? V komunikiju družbe, ki je bil objavljen v „Slov. Narodu“ takej po običnem zboru, je bilo čitati, da se je družbi baje neopravičeno predpisal davek. V resnici se je pa davek predpisal popolnoma opravičeno, ker je družba sama izkazala dobiček in izplačala 4 odstotno dividendo. Dognano pa je na vsak način to, da je družba z bilanco za upravno l. 1903. — da rabimo „Narodov“ izraz — sleparila. Sedaj pa vprašamo, katere osebe so za te sleparijo odgovorne? Zdi se nam, da je to stvar, katero mora preiskavati drž. pravdnik, kajti justica se ne sme pred nikomur ustavljati. (Razna nadaljevanja slede.)

Mladi zmerjajo stare. V glasilu nadebudnih „mladih“ čitamo:

L'Etat c'est moi. Tisti, ki imajo posebno dobre zveze z dr. Tavčarjem, so pisali meseca decembra l. l.: revizija programa narodno-napredne stranke se izvrši meseca januarja. Drugi so temu pristavili: prav za predpust. Sedaj pa pravijo, da bo 1. aprila. Skeptiki celo temu ne verujejo. To tudi utemeljujejo. Tako n. pr. pravijo nekateri, da narodno-napredna stranka sploh nikdar programa ni imela, da ga torej tudi ni moči pregledati. Drugi trdijo zopet, da je bil in da še obstoji program, in ta program je dr. Tavčar. Če je to res, potem bi bila seveda vsaka revizija odveč, ker je prvič dr. Tavčar vsekozi popoln človek, in ker ni navada, da bi se spravljale „krone“ v debato. A ko bi bila revizija tudi potrebna, ali res mislite, da bi se dalo te naše politike količkaj izpremeniti? Kaj še! Ti gospodje so destopni samo razlogom, vzlasti tistim, ki dokazujejo, kako neskončno so potrebne njih osebe za srečo slovenskega naroda. In kdo je ta ubogi slovenski narod? „To sme zopet mi“. L'etat c'est moi — država sama jaz!

Zdaj je pa vendar že čas, da dr. Tavčar enkrat svetu pove, kdaj bo liberalni zaupni shod in koga bo nanj povabil. Imperitivenca „mladih“ postaja že neznosna za prvaška ušesa. Le poslušajte, kaj pravijo:

Revizije programa narodno-napredne stranke ne bo — zato pa so krožila ta mesec vabila k političnim večerom k „Roži“. Vabila so podpisali dr. Tavčar, župan Hribar in dr. Triller. Politična affiniteta teh treh gospodov je sicer jako majhna — včasih se pa le združujejo v spojin, ki so za politične probleme Rožinega omizja zadostne. In že to je nekaj, če samo uvažujemo, da sedi med njimi i avstrijski patrijot, ed nekaj Slovenec in kavalir Jean Schrey. . . . V taki družbi ni dvoma, da se bodo vremena Kranjcem zjasnila, vzlasti če pomislimo, da ne točijo pri Roži samo ovička, ampak tudi plizenca, in kedar „smo dobre volje“ — tudi šampanca marka Heidsieck! Heil!

Dober že odec morajo imeti liberalni prvaki, da to vse pohlevno požro.

Glede deželne bolnice priznava sobotni „Narod“ vse nedostatke, ki jih je navedel „Slovenec“. Samo čuden izgovor je navedel: Vsega je kriva baje „klerikalna obstrukcija“. Kdo se ne smeje? No, klerikalne obstrukcije že dolgo ni več, v bolnišnici je pa položaj vedne bolj neznosen, kakor kažejo zadnji dogodki. Napaka mora biti torej tam, kjer jo je „Slovenec“ iskal in našel. Skrajni čas je že, da dr. Bleiweis gre v zaslužni pokoj. Ali naj deželna bolnica izgubi tako kapacitete, kot je dr. Šlajmer, radi — dr. Bleiweisa, katerega zdravniških sposobnosti z dr. Šlajmerjem niti primerjati nečemo.

Merite z enako mero! Vlada je odvzela tržaški občini upravne posle v

prenešenem delokrogu. To je naredba, ki zasluži vse priznanje. Grajati je treba samo to, da bi se bilo moralo to zgoditi že pred desetimi leti. Vsekakor pa belje pozne, kakor nikoli. Ta naredba, naj bi se vpeljala tudi drugod! V Inomestu, v Liberecih in Brau in morda še nekaterih drugih krajih ni avtonomna občinska uprava tako nepristranska, da bi človek gledal z zadrževanjem v njenih rokah upravne posle v prenešenem delokrogu. Nemško iredento treba meriti z isto mero kakor italijanske.

Odlikovanje. Cesar je podelil profesorju na gimnaziji v Gorici gosp. Antonu Šantlu naslov dvornega svetnika. — G. dr. Jožef Cerin, kapelnik vojaške godbe na Dunaju, je dobil španski železni križec I. reda.

Na župniji Kopanj je presentiran č. g. Franc Žužek.

Sv. Justa so klicali na pomoč judovski posili Lahoni na shodu tržaške „Patrie“, ko so protestirali z arogantnimi izrazi proti vladnemu odloku, ki odvzame prepovednemu tržaškemu magistratu posle politične inštanice I. vrste. Neki Mrak je namreč v dolgovem govoru konstatiral, da sicer v Trstu ljudje ničesar več ne verujejo, pač pa se hočejo pegnati proti vladi z bojnim krikom „Zivel sv. Just!“ Zdi se nam, da tržaški judovski svojati sv. Just ne bo prav nič pomagal, ker se ga spominjajo le takrat, kadar je treba ubogo ljudstvo, ki ima še kaj vere, nahujskati.

Učiteljstvo in „Svobodna šola“. Stajerski poslanec Hagenhofer opozarja svoje volivce na agitacijo framaonskega društva „Svobodna šola“ in na učitelje, ki pristopajo. Hagenhofer pravi, da katoličani take agitacije med učiteljstvom nikakor ne smejo trpeti in da mora tudi vlada upoštevati vsi čuti katoliških staršev, ter nadaljuje: Katoliški starši se bodo organizirali, in nekega dne bodo oni gospodje učitelji, ki so člani „Proste šole“, našli svoje šolske sobe proste katoliških otrok, in otroci bodo prišli nazaj v šole še le tedaj, če bodo imeli starši jamstvo za v resnici versko-nravno vzgojo, kakor jo zahteva zakon. Učitelj, ki je plačan za verskonravno vzgojo otrok, nima pravice, udeleževati se agitacije za framaonsko svobodno šolo. Če se pa to zgodi, bodo starši prisiljeni k lastni brambi. — Te besede Hagenhoferjeve so gotovo upravičene, in tudi pri nas bodo morali starši seči na sličen način k samopomoči, kjer bodo pristaši svobodne šole postali preveč samovoljni.

Slovanska čitalnica v Belgradu. Poleg jugoslovanske čitalnice se v Belgradu kmalu osnuje tudi vseslovjanska čitalnica, katero osnuje „Ruski klub“ v Belgradu, v katerem je cvet belgrajske inteligence.

Litijska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ priredi v soboto, dne 10. svečana 1906 v gostilni gosp. Oblaka v Litiji zabaven večer. O slovenskih planinah govori g. dr. Josip Tominec. Razgled po slovenski domovini, proizvajanje zanimivih prizorov in slik iz slovenskih planin po fotografijah. Petje. Prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 kreno za osebo.

Umrl pri delu. V tovarni za iztiskavanje oja pri Sv. Andreju v Trstu se je približal 20letni A. Grebenec preveč jermenu, ki ga je zgrabil, dvignil kvišku kake 4 m, na to je pal na tla skoro mrtev. Umrl je takoj na to v bolnišnici.

Občni zbor šenčurskega katoliškega izobraževalnega društva se je vršil 28. jan. s sledečim spredom: Napreje je predeval č. g. stolni vikar Luka Smolnikar o zmernostnem gibanju. Označil je prav živo kake ogromne svote da se žrtvujejo za alkohol, zlasti za žganje, kako varljivo da se ljudje tolažijo, češ da alkohol greje, kar je le navidezno, in kako da ta ljubezen do alkohola preveča vse naredne pesmi. Govoril je g. stolni vikar res tako prepričevalno, da njegove besede gotovo ne bodo ostale brez sadu. Nato se je sklenilo, da se pridruži novo ustanovljena družba treznosti, ki šteje že petinpetdeset članov, izobraževalnemu društvu. Društveno delovanje med letom je bilo sledeče: priredilo je društvo dve igri „Sv. Aleš“ in „Evangel. Jožef“, dva srečelova, izlete v Ljubljano, Maribor, k sv. Joštu, k D. M. v Polje, dva posebna vlakca: na Trsat in na sv. Višarje in izlet v Cerkle. Bile so tri odbore seje. Članov ima društvo sku-

paj z družbo treznosti petindevetdeset. Knjižnica ima 200 knjig, prebralo se jih je 50. Odbor se je sestavljal sledeči: Anton Kukulj, predsednik, Matija Vidmar, podpredsednik, Mihael Kmet, tajnik, knjižničar in pevovodja Karol Bricelj, blagajnik Anton Umnik, blagajnikov namestnik Vinko Frantar, knjižničarja namestnik Anton Likesar. Dobrodo je imelo društvo K 113765, izdatkov K 91065, v blagajni ostane še 227 K.

Poročil se je danes na Bledu v cerkvi na otoku g. Matija Dolničar, veleposelnik v Trbovljah in lastnik znane gostilne v Smartnem pri Savi z gđ. Katiniko Vičičevo z Bleda. Bilo srečno!

Odlikovanje. Župan v Smarjah, Fran Gruntar in bivši župan v sv. Križu pri Ajdovščini, Filip Terpin sta dobila zlati križec za zasluge.

Premeščen je namestništveni konceptni praktikant g. Leon Klodič vit. Sabladovski iz Gorice v Koper.

Prememba posesti. Iz Kandije pri Novem mestu nam poročajo: Gosp. Fran Kovač, bivši gostilničar in mesar v Novem mestu, pozneje v Ljubljani in Pedbrdih, je kupil 2. febr. od g. Majzelja oziroma dedičev iz Bele cerkve posestvo v Kandiji, na katerem se nahaja stara gostilna pri „Cebelarju“, katere je imel do 30 let v najemu g. I. Jakše. Posestvo obstoji iz gosposdarskega poslopja, njiv, travnikov in hoste ter treh hiš. G. Kovač namerava veliko hišo adaptirati in povišati za eno nadstropje, kar bode gotovo v kras naši Kandiji, katere s tem pridobi zopet večje prostore za sprejem tujcev potovalcev. Kupna cena je 18000 K. G. Jakše se bode preselil v svojo lastno hišo v Novo mesto, v kateri je sedaj gostilna „pri Slonu“.

Umrla je v Zagrebu vrhovna predstojnica družbe hrvaških usmiljenih sester M. Georgija Cugmal, stara 83 let. — Umrl je v Zagrebu krojaški mojster Josip Hužek, star 65 let.

Svinjsko meso v Belemgradu palo v ceni. Vsled zaprtja meje, ki jo je Avstro-ogrška odredila za uvoz srbske živine, je padla v Belemgradu cena svinjskemu mesu na 70 par. V zadnjih dneh je veljal kilogram še 1 dinar 10 par. Pri nas se pa cena prašičem vsled zaprte srbske meje dviga.

Snežilo je včeraj po Gorenjskem in Notranjskem in je padlo za ped na debelo snega.

Hrvaški pevoji v Belgradu. Zagrebško pevsko društvo „Mladost“ priredi v Belgradu koncert. Belgrajsko društvo „Obilic“ je vest z veseljem sprejelo in obljubilo sodelovanje. Dobiček tega koncerta je namenjen Strossmayerjevemu spomeniku. „Mladost“ misli prirediti koncerte tudi po drugih srbskih in hrvaških krajih.

Slovensko umetn. društvo „Vesna“ na Dunaju nam poroča: „Vesna“ sprjema sledeca dela: Slike (portrete, pokrajinske in druge slike) v vseh tehnikah. Načrte za razglednice, ilustracije, okraske knjig itd. Dekorativne načrte za umetniško obrtno predmete, kakor: Dipele, plakate, okras pohištva in stanovanja itd. Cerkvene slike, zastave tudi za ženska ročna dela. Arhitektonične načrte za moderno pohištvo, za cerkvene oltarje itd. Kiparske izdelke, kipe, reliefe, miniature itd. Sploh vse, kar spada v vpedoboljšanje umetnost. Za večja dela se napravi konkurenca. V tem slučaju se pošljejo naprej skice, ki so naročevalcu na izbero. Mala naročila se oddajo brez konkurence temu ali onemu članu. Cena se določa naprej. Pri konkurenčnih razpisih naročevalcu ni treba plačati posebnega doneska za ceno. Za posredovanje ni treba plačati „Vesni“ nobene takse. Slovenci, sterte torej svojo narodno dolžnost in naročite pri „Vesni“. Informacije brezplačno! Naslov: „Vesna“, Dunaj, III., Kollegasse 20. IV.

Imenovanje. Duhovni pomočnik pri novem sv. Antonu v Trstu, gospod Anton Grmek, je imenovan župnim upraviteljem v Miljah. — Konceptni praktikant g. Leon vitez Klodič je iz Gorice premeščen v Koper. — Carinski oficial Artur Gellmayer je imenovan višjim carinskim oficialom v IX. plačilnem razredu. — Carinski asistent Jakob Rupel je imenovan carinskim oficialom v X. plačilnem razredu.

Žalostna smrt mladega pijanca. 24letni Anton Ovca iz Domžal se je 25. min. mes. v neki gostilni v Vodicah tako napil, da se je na potu domov zgubil v gozdu med Vodicami in Zetjami in zmrznil.

Stavki Lloydovih kurjačev so se pridružili tudi mornarji in kurjači drugih parobrodskih družb. Vsi zahtevajo 25% priboljška pri plači in plačo za vsako nadosemurno delo. Večina Lloydovih parnikov se je morala usidrti v arzenalu, samo nalaganje blaga se še vrši redno. Dva parnika sta odplula.

Zločin v Šiški. Danes ponoči je vlomil doslej neznan lopov v stanovanje nekega železničarja, v času, ko sta bila železničar in njegova soproga na predpustni veselici. Ker je lopov baje dobil premalo denarja, je zagrabil šestletno železničarjevo hčerko, vzjel jo seboj in jo vrzel v neki jarek, kjer so danes otroka našli napol zmrznjenega.

Potres. Iz Domžal nam poročajo: Danes jutraj, 5. febr. tri četrti na peto uro smo čutili prav močan potresni sunek, ki je prihajal od jugovzhoda proti severu. Tri minute pozneje je bil v ravno isti smeri potresni sunek samo z močnejšim bobnenjem. Pri prvem potresu so se stvari na zidu viseče premikale. — Tudi v Ljubljani smo čutili istočasno dva potresna sunka. — Poročila o potresu smo dobili tudi iz Višnjegore in Šmarja. V Višnji gori je snežilo cele noči.

Iz st. Vida na Dolenjskem se nam piše: Neko duševno zelo omejene liberalne dopisnice iz st. Vida na Dolenjskem, očita tamošnjem kaplanu g. Gnidovcu strašno pregreho, da namreč moli brevir in pridiga o Marijini družbi. No, mi bi se resno bali za g. kaplana, če bi vedeli, da je pri „Narodovih“ šemah večer „predpust“. Liberalni komedijant naj le nadaljuje! Glede „fržola“ pa, ki bi ga dopisnik rad prodal v škofove zavode in je gotovo že star in plesnjiv, svetujemo mu prav prijateljski, naj ga pošlje „Narodovim“ žalostnim vitevom ki ga bodo pri svojem težavnem in napornem delu izvrstno najlažje prebavili.

Ljubljanske novice.

Ij Leonova družba. V sredo zvečer ob 8. uri bo predaval v mali dvorani „Uniona“ prof. Evgen Jarc o ljudskih univerzah (University Extension) s posebnim ozirom na organizacijo ljudskih predavanj pri nas.

Ij Ustanovni občni zbor „Naša zveza.“ Nove ustanovljeno uradniško društvo „Naša zveza“, je imelo včeraj dopoludne v mali dvorani „Narodnega doma“ svoj ustanovni občni zbor, kojega dnevni red je obsegal deset točk. Udeležba je bila razmeroma še precej obila — udeležilo se je obč. zbora okoli 70 uradnikov raznih kategorij, razen vladinih uradnikov. Načelnik osnovalnega odbora gosp. Kejžar je pozdravil navzoče ter otvoril zborovanje s pozivom, da si občni zbor izvoli predsednika, zapisnikarja ter overovalca. Na predlog g. ofic. Roštana je bil na to izvoljen predsednikom kontrolor mestne hranilnice g. A. Trstenjak. K društvu je pristopilo, kakor je omenil predsednik, že pred občnim zborom, 50 članov. Pri tem obč. zboru pa se se vpisali kot taki še vsi ostali, došli k zborovanju, ali pa tuli za druge pooblaščenici, tako da šteje že prve dni „N. zveza“ samo v Ljubljani že nad 100 članov. Nekaj bistvenih točk hočemo tu objaviti: Društvo se imenuje „Naša zveza“, ki ima svoj sedež v Ljubljani, svoje delovanje pa razteza po vsej Kranjski. Društvo je politično. Namen društva je: Sčistiti in pospeševati socialne, gospodarske in politične koristi uradniškega stanu. V ta namen si najame: a) svoje prostore, b) osnuje in vzdržuje jugoslovanske knjižnice, c) izdaja obvestila in okrožnice, eventualno tudi svoj časopis, d) prireja shode, predavanja, zabave, izlete itd., e) sklepa resolucije in peticije, f) ustanavlja človekoljubne ustanove, in f) uporablja vsa zakonita sredstva, da dosega svoj namen. Člani društva so: ustanovni, redni, podporni in častni. Redni člani morejo biti vsi polnoletni aktivni ali umirovljeni uradniki (bodisi državni, deželni, občinski, potem javni ali zasebni, profesorji in učitelji). Redni in podporni člani prijavljajo se pismeno odboru. Društvena članarina znaša 1 K na mesec. Geslo društva je: „Vsi za enega, eden za vse!“ V odbor so bili izvoljeni gg.: Gabrič Ignacij, c. kr. sodni oficial, Kejžar Ivan, pristav južne železnice, dr. Korun Valentin, c. kr. profesor, Lindtner Henrik, deželne bolnišnice kontrolor, Podgornik Ivan, c. kr. poštni oficial, Roštan Ivan, c. kr. računski oficial, Trstenjak Anton, kontrolor mestne hranilnice, Mayer Karol, c. kr. poštni oficial, in Duffe Iv., mestni stavb svetnik; namestniki so gg.: Balzer Otton, knjigovodja kreditne banke, Debelak R., davčni kontrolor, Cimerman Milan, solicator, Sešek Iv., mag. svetnik in Vesel Rud., c. kr. bl. Pregledovalci računov pa gg.: Fink Velj., mestni blagajnik; Temec Tomaž, c. kr. tob. režije asistent in Sikošek Josip, c. kr. carinski asistent; namestnik g. Sancin Lovro, c. kr. poštni uradnik. Na to zaključil predsednik da prvi občni zbor in se zahvaljuje za udeležbo. — Občni zbor je sklenil, da se odpošlje na cesarja sledeča udanostna izjava: „Društvo „Naša zveza“ proslavlja današnji ustanovni zbor svoj s tem, da Njega Veličanstvu izraža svoja najudanejša čutila! S tem je bil občni zbor zaključen. — Odbor nove

ga uradniškega društva „Naša zveza“ se bode v kratkem v svoji prvi sklicani seji konstituiral.

Ij K umoru v Raxengrabnu. K tej zadevi moramo pripomniti, da je bil naš poročevalec glede naloge, ki jo je imela pri tej skrivnostni stvari mestna policija ljubljanska, napačno informiran in zato naša notica, da se je dognala po mestni policiji identičnost umorjenke z Marijo Mattauschevo, ne odgovarja dejstvu. Mestna policija je dobila, ker se je sumilo, da je umorjenka neka Marija Matauscheva, fotografijo te Mattauscheve (ne umorjenke) na ogle, da po možnosti dožene, ali in kje Mattauscheva živi. V Ljubljani sta se res našli dve osebi, kojih ena je bila leta 1902 v Gradcu, druga pa leta 1903 v Opatiji z Mattauschevo skupaj v službi. To je vse, kar je mogla mestna policija poizvediti. Da bi pa kdo v Ljubljani izvedel, kdo je umorjenka, je pa izključeno, ker mestni policiji ni došla doslej še nobena fotografija umorjenke (ampak samo Mattauscheve). Nekateri listi pravijo, da sta morda dve Mattauschevi.

Ij »Slavčeva« maskarada v hotelu „Union“ je bila tako lepa, kot že dolgo vrsto let nobena prireditelj te vrste. Obisk je bil tako ogromen, kakor ga je bilo mogoče pričakovati; velika dvorana je bila dubkom polna odličnega občinstva. Posebno omenjamo, da tako veliko število mask ni še kmalu nastopilo kot včeraj; našli smo jih do 200, med temi nekatere krasne, kakršnih se vidi komaj na najbolj elitnih maskaradah. Odveč bi bilo mogoče naštevati vse maske; zato pohvalimo le glavne skupine: cigani obudili se splošno senzacijo, tako tudi „gigerli“. Kitajci, žid, Angležinje, kalabriji, Poljakinje itd. so bili zelo lepi. Zlasti so obudili cigani posebno pozornost s svojo „demačo“ večerjo. Maskarado je posetilo mnogo dostojanstvenikov, izmed katerih omenjamo generala Bonjeana; bralno društvo „Kranj“ je bilo zastopano, tudi več rodoljubov iz Celja smo opazili. Uverili smo se, da je za enake priredbe dvorana v „Unionu“ nad vse prikladna, kajti tako živahne maskarade, kot včeraj, že dolgo nismo imeli. Poset lakko cenimo na 1200 oseb, kar je obenem tudi dokaz simpatij, koje uživa „Slavec“.

Ij Veteranskega vojaškega kora ples se je vršil v soboto na starem strelšču. — Dvorana je bila okusno okrašena, ravnotako tudi vsi stranski prostori. Dospelo je toliko občinstva, da so bili vsi prostori natlačeno polni. Marljivi odbor pod načelstvom g. Mihalića se je potrudil, da je priredil jako animirano zabavo. Ples posetilo je zlasti mnoge gg. častnikov, na čelu jim ekselencia fmlt. pl. Chavanne, obadva generala tukajšnje posadke, vsi štabni in mnogi drugi višji častniki, med njimi pestajni poveljniki stotnik Janiczek. Izmed civilnih dostojanstvenikov omenjamo grofa Chorinskega in višjega inženirja Žužka: zastopan je bil dalje občinski zastop in uradniško esobje magistrata po deputacijah.

Ij Plesni venček slovenskega trgoveškega društva „Merkur“ se je obnesel jako dobro; vršil se je v gorenji dvorani „Narodnega doma“. Ples je bil morda najlepše prireditelj izmed vseh, kar se jih priredilo letos. Izmed dostojanstvenikov smo našli: dež. predsednika Schwarza, ki se je udeležil tudi plesa, feldmarsallejtenanta pl. Chavanna, grofa Chorinskega, nadzornika Levca, svetnika dr. Kulavicza, podpredsednika trg. zbornice veletrga g. Kollmanna, Lenarčiča, Kneza. Frakarije ni bilo. G. župan Hribar je opravičil svojo odsodnost. Ples je aranžiral mesto g. Kende uradnik Sancin. Polonezo je otvoril trg. sotrudnik Schaffer z gospo Lilleg ove. Prvo četvorko je plesalo 72 parov, drugo 66, tretjo 52. Plesala se je tudi, dasi ni bila na programu, česka beseda; parket ni bil poseben gladek, je bil premalo posušen. Damska darila se bila za venček primerna, zabava je bila neprisiljena in ni bilo nič napetosti. Društvena godba je izvrstno vršila svoj program.

Ij Javno predavanje. Jutri točno ob pol 8. uri zvečer je v „Slov. krščansko socialni zvezi“ v Frančiškanskih ulicah javno predavanje. Predava g. dr. Krek. Vstop vsakemu prost. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Spomin na bitko Oeversee'sko obhaja tukajšnji 27. pešpolk 5. t. m. s slovesno službo božjo v garnizijski cerkvi sv. Petra.

Ij Podoknica novemu šent-peterskemu župniku izvršila se je dokaj častno in primerno. Ze pred osmo uro zbralo se je na stotine občinstva pred župniščem in cerkvijo, kjer je bilo postavljenih in zastavami okrašenih nad 30 mlajev, ovitih v zelenjem. Ob četrt na 9. uro zapelo je društvo „Ljubljanski Zvon“ pod župnikovim oknom tri lepe zbere in vrlo

dobro rešilo svojo nalogo. Bilo je navzočega blizu 3000 občinstva, hiše po predmestju in obliži pa so bile večinoma vse razsvetljene. S solispevom sta se odlikovala gg. Lumbard in Rus.

Ij Cirkus Bufallo Bill pride za en dan v Ljubljano prve dni meseca maja in se bo ušoteril na velikem travniku nasproti dirkališču. Upati je, da takrat naši ljudje temu ameriškemu izsalcu ne bodo šli na limanice!

Ij Ljubljanski občinski svet ima redno sejo v torek, dne 6. febr. 1906 ob 5. popoldne v mestni dverani. Na dnevnem redu so poročila: o preuredbi statuta in regulaciji plač uradnega osebja pri mestni hranilnici ljubljanski; o sistemizovanju dveh stalnih slug pri mestni hranilnici ljubljanski; o prošnji Marije Peršičeve za bremena prosti odpis neke parcele; o prošnji društva „Pravnik“ za dovolitev brezobrestnega posojila za izdajanje slovenskih prestav avstrijskih zakonov; o prošnji „Slov. planin. društva“ za izredno podporo v pokritje stroškov za naprave pekućih kurzov za gorske vodnike; o nasvetu mestnega magistrata, da bi se za mestno ljudsko kopel kupila registrirajoča blagajna; o delovanju prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v IV. četrtni 1905; o uporabi Matevžetove ustanove; o županovem dopisu v zadevi podrobnih načrtov in proračunov za naslednje o. kr. drž. obrtne šole, ki se ima ustanoviti v Ljubljani; obč. svetnika dr. Karla Trillerja s samostalnim predlog v zadevi zaprtja srbske meje za izvoz živine v našo državo; o imenovanju novih uradnikov mestne hranilnice ljubljanske; o dovolitvi nagrade nekemu uslužbencu.

Ij Slovensko gledališče. Ne razumemo, kakšen zli duh je navdihnil vodstvo slov. gledališča, da uprizoni nedeljskemu popoldanskemu občinstvu igro „Bratje sv. Bernarda“. O igri smo že povedali svoje mnenje pri premijeri — Danes le konstatiramo, da je bilo jako neumestno, uprizoniti jo v nedeljo popoldne. Igralo se je tako zaspalo, kakor igra zasluž. G. Verovšek je bil dober; v kolikor greši pri svoji ulozi, je pač največ zakrivil pisatelj. — Omenjam še patra Simona, ki ga je gosp. Danilo mnogo bolje igral kot njegov prednik. Sicer je pa šla cela predstava leno, kot bi jo vlekli polži. Sinoči se je drugič pela krasna Smetanova opera „Dali-bor“. Gostoval je v naslovni ulozi Dali-borja tenorist g. František Vlček iz Prage, ki se je včeraj popoldne ob pol 6 pripeljal v Ljubljano in ob pol 8 že nastopil. G. Vlček je ljubljanskemu občinstvu že znan, saj je deloval že na našem odru. Novica, da gostuje on, je napolnila gledališče. Bil je vseskozi dober v petju in igri. Naravnost občudovali smo polni in krepki njegov tenor, ki je brez težave zmogel v vsako višino. In to ni malenkost po 18urni železniški vožnji! Hvaležni smo lahko g. Vlčku, ki se je tako žrtvoval, da je prihitel med nas in nam ohranil en večer. — S pohvalo in ploskanjem je občinstvo odlikovalo gosta, ki ga je epetevano klicalo na oder. Splošno se o drugem osebju more reči isto, ko pri prvi predstavi. Pri predstavi je bil navzoč tudi dež. predsednik g. Schwarz s soprogo.

Torek, 6. febr. se uprizoni izborna izvirna noviteta, veseliga s petjem „Cigani“. Spisal jo je Jakob Dolinar, pevske točke pa uglasbil kapelnik H. Benišek. Snov igri je vzeta iz malomestnega življenja. Pri predstavi sodeluje orkester društvene godbe, ker vojaške godbe ni bilo dobiti. V četrtek, dne 8. febr. se ponavlja ta igra. V soboto, dne 10. febr. pa pride na vrsto noviteta „Mali Lord“, če ozdravi bolela ga. Kreisova Palocka. — Kakor čujemo, se skriva za „Jak. Dolinarjem“ gosp. Milčinski. — Dve novi izvirni enodejanki je izročil neki pisatelj pod psevdonimom intendant slov. gledališča. Naslov prve je „Luč ljubezni“ in druge „Jakobinec“. Skupni naslov obeh je „Za ciljem“. Igri se uprizonita po možnosti še v letošnji sezoni.

Ij Državni pomožni uradniki v Ljubljani so na svojem sestanku dne 2. t. m. soglasno sklenili na visoko skupno ministrstvo na Dunaju potom o. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani odposlati resolucije, ker je še nerešena peticija iz leta 1902 za podelitev aktivitetne oziroma draginjske deklade. Obenem se je tudi sklenilo, da se odpošlje na delegacijski šoh, ki se vrši dne 5. do 7. t. m. na Dunaju mesto posebnega delegata pritrdilna brzojavka. Nadalje se naznanja vsem tovaršem, da se vrši dne 4. marca 1906 letni občni zbor društvene podružnice za Kranjsko, o čemur se bodo isti še posebej ovvestili.

Ij Umrla so: M. Kermec v Rožnih ulicah št. 16 Brigita Bolha, rojena Bizoni, stara 85 let, gdca Matilda Garzaroli pl. Thumack.

Ij Konkurz je napovedal trgovec Anton Tratar na Marije Terezije cesti.

Ij Osebna vest. Sekundarij dež. bolnice g. dr. Rus je dobil od deželnega odbora večmesečni dopust v svrhu nadaljevanja študij.

Ij Umrla je Apelonija Babnik, zasebnica, 60 let, Martinova cesta 19, srčna hiba. — Na Dunajski cesti je umrla Zalečnik Marija. — V dež. bolnici: Anton Likar, delavec, 32 let, pljučnica. — Matevž Velkoverh, gost, 86 let, fractura cranis.

Ij Izgubljen je bil včeraj na „Slavševi“ maskaradi z zlatom tkan kotiljon. Pošten najditelj naj ga odda v našem upravnistvu.

Ij Tatvina. V soboto zvečer je ukradel neki tat iz spalne sobe hotelirju Viktorju Petschetu za 20 K posteljnega perila.

Ij Obešenega je našla včeraj popoldne delavka v tobačni tovarni Karolina Vidnjevica v Metelkovih ulicah šte. 4. 60 letnega delavca Alojzija Kencino. Obesil se je na vrh za kljuko od vrat. Vzrok samoumora je neznan.

Ij Risarska anketa v Ljubljani deluje že več tednov in sestavlja podrobni učni načrt za moderno risanje v ljud. šoli.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trbovlje, 5. febr. V soboto je šlo na delo blizu 700 delavcev, notranjih in zunanjih. A velika večina, zlasti soc. demokratov, še stavka. Včeraj in danes je bil le en „šiht“, od 8. do 4. ure po dnevu. Nakopajo zdaj po 40—50 vagonov premoga, dečim ga izvozijo pri normalnem delu do 250 vagonov na dan. Odpuščeni kolovodje štrajkujećih soc. demokratov morajo zapustiti svoja stanovanja do 15. t. m. A kam potem, v tej zimi?! Odpušćenih bo bejda še več.

Dunaj, 5. februarja. Morilke pri Mürzzuschlagu umorjene ženske so našli. Umorjena je kuharica Marija Maier, morilki ste pa dekleti Zellner. Umorili sta Maier, ker je leta podedovala 10.000 K, katere je ena morilk hotela porabiti za svojo doto pri bližnji peroki z opernim pevcem Prochasko.

Dunaj, 5. febr. Policiji se je posredilo prijati morilki Zellner, s tem, da je pregledala vsa oglasila pri zglasilnih uradih in našli endi ono pisavo, kakor na zglasilnem listu v gostilni, v kateri so pred umorom prenečevali morilki s svoje žrtvijo. Umorjena je imela seboj hranilno knjižico, na kateri so morilki po izvršenem umoru dvignili denar. Morilki tajita.

Budimpešta, 5. februarja. „Budapesti Hirlap“ pravi, da je bila vsebina kraljevega sporečila koaliciji naslednja: Koalicija naj prevzame vladu, skibi naj, da se odobri trgovska zveza med Nemčijo in Avstrijo, na polju notranjih zadev ima koalicija presto roko. V vojaških zadevah se izvrši vse, kar je v elaboratu odbora devetorice. Izvrševalni odbor koalicije je vladarju sperororčil po grefu Andrassyju naslednje točke: Koalicija prevzame vladu. Koalicija stoji na stališču adrese. Trgovska zveza z Nemčijo se odobri, a pod pogojem samostojnega carinskega področja in samostojnega imena Ogrske. Z Avstrije se sklene trgovska pogodba. Osnuje se neodvisna banka za papirnat denar. Vojaške zadeve ostanejo v suspenzi, istotako vojaški krediti. Suspendirani uradniki se zopet sprejmo. Natančno se opiše, kedaj se zasedanje drž. zbora odgodi ali razpusti.

Budimpešta, 5. febr. Pri volitvi sodnikov so v Madru na Sedmograškem novi obč. svetniki morali prisegati na neke Kešutevo zastavo.

Trst, 5. febr. Na socialnodemokratskem shodu se ostre napadali italijansko vladajočo stranko. Po shodu so priredili veliko demonstracijo, žvižgali pred uredništvu „Piccola“ in „Indipendenta“, potem pa pred mestno hišo, kjer se vpili: Tatovi, goljufi, doli s Kamoro, doli z županom! itd. Kavarni v mestni hiši so pobili okna in razbili vrata. Zdravnik dr. Jeleršič, ki je upil: Živela občina! je bil tepn na cesti. Pred kavarno „Municipio“ so pristaši vladajoče klike metali na demonstrante krožnike in kozarce. Demonstrantje so kavarni pobili okna. Le s težavo je straža razdelila obe stranki.

Trst, 5. febr. Na Lleydovem parniku „Venus“ je v Trapezuntu eksplodiral rezervoar petroleja. Trije mornarji so mrtvi, en kurjač težko ranjen.

Reka, 5. febr. V Opatiji stavkajo vsi lekarniški pomočniki in pomočniki v drogorijah. Od 10 lastnikov je samo 7 pritrdilo zahtevam. Stavka še traja.

Dunaj, 5. febr. Danes državni zbor nadaljuje debato o zavarevanju zasebnih uslužbencev.

Dunaj, 5. februarja. Še-le sedaj se je poizvedelo, da je pred cesarjevo odklonitvijo zahtev koalicije bil prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand pri cesarju tri četrt ure v avdijenci.

Dunaj, 5. februarja. Državni poslanec Stojalovski je umrl. (Ta Stojalovski ni znani poljski duhovnik in poslanec. Ured.)

Dunaj, 5. febr. Pričakuje se, da Srbija in Avstrija v prihodnjih dneh zopet izmenjati noti in da se spor poravna. Delavci protestirajo, da izrabljajo spor trgovci, ker zvišujejo cene. Cene sladkorja, spirita in celo železnine so v zadnjih dneh poskočile za 30 odstotkov.

Dunaj, 5. febr. Včeraj se je vrtil ministrski svet izjemši malega presledka opoldne, do sedme ure zvečer. Ministrski svet se je bavil z volivno reformo, katere vlada v kratkem razglasi. Sporazumljenja s Poljaki še ni, upati pa je na skrajšajo sporazumljenje, da se Poljakom da 12 mandatov več. Sedaj Poljaki zahtevajo proporcionalne volitve za Galicijo.

Dunaj, 5. febr. Predsednik centralne komisije za umetniške in zgodovinske spomenike Herfert je obohel.

Zader, 5. februarja. Obravnava radi umora na Polešniku se nadaljuje in skoro gotovo ne bo končana pred koncem tedna. V četrtek se poda sodišče s porotniki v Polešnik. Obtoženci taje.

Resina, 4. febr. Včeraj jutraj je Vezuv nenavadno bljuval. Lava se je razdelila v dva toka, tako da je v nevarnosti na eni strani žična železnica, na drugi pa postaja.

Kovno, 5. febr. Anarhisti so udrli v stanovanje rabinca Spektorja in zahtevali od njega 500 rubljev. Ker se rabinec ni udal, so ga ustrelili.

Rennes, 5. februarja. Zavetišče za starčke je pogorelo. Iz pogorišča so izvlekli 9 mrtvih, 3 ženske so umrle od strahu.

Pariz, 5. februarja. V veliki tovarni orožja v Creuzetu je požar napravil veliko škodo. Tudi za Bolgarijo narečeni topovi so poškodovani.

Zahvala.

Vsem onim, kateri so na kakršenkoli način izrazili sočutje povodom smrti nepozabne naše sestre, oziroma tete in stare tete, gospe

Marjete Rumzucker
roj. Ločnikar

kakor tudi darovalcem lepih vencev, čč. duhovščini, sorodnikom, prijateljem, znanec in spremljevalcem pokojnice k večnemu počitku izrekajo najprišrenejšo zahvalo

251

žalujoči ostali.

V Ljubljani, 5. februarja 1906.

Občni zbor

I. društva hišnih posestn. v Ljubljani

22. februarja ob 7^{1/2} uri zvečer v mali dvorani hotela „Union“.

Dnevni red:

1. Poročilo odbora.
2. Volitev 10 odbornikov.
3. Volitev 3 pregledovalcev računov.
4. Določitev letne članarine za l. 1906.
5. Slučajni predlogi članov.

V Ljubljani, dne 5. februarja 1906.

242 1—1

Odbor.

Ker se gre za reorganizacijo društva, da se osigura njega nadaljni obstanek, blagovolé naj se p. n. hišni posestniki s gurno udeležiti tega občnega zbora.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec prezalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo našo iskreno ljubljeno soprogo, oziroma mater, taččo in staro mater, gospo

Marijo Ahčin roj. Meze

danes ob pol 1. uri jutraj po dolgi in zelo mučni bolezni, prevideno s svetimi zakramenti za umirajoče, v 68. letu starosti poklicati k Sebi v boljše življenje.

Pogreb nepozabne ranjce bo v nedeljo ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Japelnova ulica št. 73, na pokopališče na Žalah.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Predrago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Kamniku, 3. februarja 1906.

Fran Ahčin, soprog. — Jernej Kemperle, zet. — Franc, Marija, Terezija, otroci.

249

Rodbine Bolhova, prof. Frankotova in Mitluševa naznanjajo žalostno vest, da jim je umrla predraga mati, stara mati in tačča

250

Brigita Bolha roj. Bizoni

dne 1. t. m. zvečer v 85. letu svoje dobe, ter izrekajo vsem častitim udeležnikom izpoveda dne 3. t. m., darovalcem krasnih vencev in sočutnikov ob bridki izgubi najprišrenejšo zahvalo.

Ljubljana, 5. februarja 1906.

Francišek in Pavla Levec naznanjata potrtega srca v svojem in svojih otrok imenu da je njihju predragi sin

Stanko Levec

praktikant pri računskem oddelku o. kr. finančnega ravnateljstva

dne 3. t. m. popoldne v 24. letu svoje dobe nenadoma umrl.

Umrjoci ostanki predragega rajnika so bili danes ob 3. popoldne v cerkvi pri sv. Kristofu blagoslovljeni in na ondohem pokopališču pokopani.

Svete maše za dušo pokojnikovo se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega Označenja pri oo. franciskanih.

V Ljubljani, 5. febr. 1906.

Brez posebnega obvestila

Zahvala.

Povodom prepeljave moje nenadno umrle nepozabne soproge

245

Ljudmile Moditz
roj. pl. Pažic

iz Ljubljane k večnemu počitku v moj rojstni kraj Sv. Gregor dne 19. januarja t. l. so mi moji rojaki spodbudnim sprejemom blage rajnice mnogo polajšali skoro neznošno gorje, zato je moja dolžnost, da se jim tem potom prav iz srca zahvalim, posebno č. g. župniku za blagoslov na kolodvoru in spremstvo po težavnemu potu k Sv. Gregoriju, gosposdu županu in obč. svetovalcem, slavnemu gasilnemu društvu, šolski mladini, sorodnikom in znanec za vsprejem v Ortneku in spremstvo do našega doma. Istotako se zahvaljujem gospodu Gorupu za okusno prireditev voza in prepevanje. Izraziti moram tudi srčno zahvalo svojim rojakom za obilno udeležbo pri mrtvaškem opravilu in pogrebu. Posebno zahvalo sem tudi dolžan cerkvenemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke v cerkvi in ob grobu. Naj povrne dobri Bog vsem mojim rojakom moji dobri soprogi iskazano ljubav!

Gregor Moditz.

Verska vojska na Francoskem.

Na Francoskem je zdaj prava verska vojska. Nasilno surovo postopanje francoske brezverske vlade, ki jo vodijo besni framonoski sovražniki katoličanstva, je vzbudilo dozdaj res zaspale francoske katoličane. Postopanje vlade proti katoliški cerkvi je res že presegalo skrajne meje, da so se morali zbuditi celo francoski katoličani, znani po svoji strpnosti, ki je prehajala že v mladost in versko brezbriznost. Brezverska francoska vlada je smela dozdaj delati vse. Saj se zaprli vse katoliške šole, vlomili v moške in ženske samostane, pregnali iz države v tujino celo take usmiljene sestre, ki jih je dičil križ častne legije pridobljene na bojiščih. Redki so bili, ki so obsojevali to početje javno. Brezverci so šli dalje. Uspavane katoliške čute ni zdramil niti zakon o ločitvi cerkve od države iz globokega spanja. A vladna zapoved, da morajo zapisati vladni komisariji vse cerkveno premoženje in da morejo vlomiti tudi v tabernakelne, je zdrnila katoličane. Ogorčeni so postali tudi taki, ki jim je sicer cerkev deveta briga. Uradniki, ki so imeli nalogo, da izvedejo inventuro, so imeli različne uspehe. Kjer se se obnašali dostojno, je bilo mirno. A ne tako v krajih, kjer so delali zapisnike cerkvenega premoženja besni framonosi. Tam je vzbujala dolgo zadržana ljudska nevolja. Vihar je bil v Quimperju, Tarrasconu, Vannu, Toursu, Bourgu, Contanci, Brestu, Seezu in po drugih krajih.

A najhujše so bili užaljeni katoličani v Parizu. Ravno tu, v najbolj razuzdanem mestu na svetu, kjer je vsa javnost zunanje čisto poganska, kjer prestopajo blazirani lahkoživci iz hlepenja po pikantnosti celo v mohamedanstvo in k buddhizmu, ni izumrla katoliška zavest v najbolj heroični obliki, ki je pripravljena v popolni zavesti tudi za žrtve, da brani katoliške svetinje.

Komisariji za zapisovanje cerkvenega premoženja v pariških župnih cerkvah so bili naznanjeni na 31. januarja. Ker so se nadejali katoličani, da bodo nastopili dostojno, so mislili le ugovarjati. Na odpor nihče niti mislil ni. A stvar se je razvila na drug način, kakor so si mislili miroljubni pariški katoličani. Res so nastopali komisariji tudi v Parizu večinoma taktno, a ne vseh farnih cerkvah. Za zapisovanje cerkvenega premoženja v novi veliki cerkvi sv. Klotilde je bil določen framonos Meursan. Sovražstvo Meursana nasproti katoličanom je bilo znano in zato se je zbralo po cerkvah velike katoličane, med njimi člani najboljših meščanskih in plemiških rodbin.

Meursana je sprejel pri cerkvenih vratih župnik, ki mu je vročil pismen ugovor. Mež je odgovoril osorno, da ga ne brigajo „take otročarije“. Pokrit je hotel v cerkev, a nekdo mu je strgal klobuk z glave, nakar je ukazal Meursan nekemu policistu, naj prime moža, ki mu je izbil klobuk. A množica se je potegnila zanj in vrgla Meursana in policista iz cerkve. Meursan je imel pripravljeno za svoje varstvo pariško sodrigo, ki je pričela kričati in metati v cerkev kamne. Došla je tudi policija, ki je vdrla v cerkev. A katoličani so zapodili policijo iz cerkve. Policija je hotela počakati, da se množica razide. A prišel je n. ki drugi davčni uradnik, ki je izjavil, da mora takoj napraviti inventuro. Nastopila je garda, ki je razbijala s kopti in vdrla v cerkev. Nastal je boj v cerkvi. Gasilci so splezali na cerkvene strehe in brizgali vodo na v cerkvi zbrane katoličane, tako da so bili do gležnjev v vodi. Po krvavem boju se je vlada polastila cerkve.

Na Svečnico je pa bila napovedana inventura v pariški cerkvi Sv. Petra. Velika množica se je zbrala, da prepreči morebitno enečastenje.

Med verniki je bilo veliko plemičev, plemkinj in odličnih častnikov. Framonoska vladna klika je hotela v teatraličnem pompu inventirati. Ob 2. popoldne je prišel rakala policija in garda na konjih. Trgovci nasproti cerkvi so zaprli trgovine. Svoje „delo“ so pričeli vladni rablji s tem, da so začeli razganjati pred cerkvijo zbrane katoličane. Verniki so klicali razkačeni: „Proč z morilci!“ Garde so zaprle vse ceste, ki vodijo do cerkve. Katoličani so zaprli ograjo in jo utrdili z žicami. Došel je zloglasni policijski prefekt Lépine, ki je delal 31. jan. pri Sv. Klotildi red. Spremljal je davčnega uradnika. Gardni bobnarji so trikrat zabobnali, komisar je pozval množico naj se razide. Na cesti je bilo več poslancev in častnikov, med njimi tudi nacionalistični publicist Gaston Ery, ki je zaklical, da ugovarja. Ni še izgovoril celega stavka, so ga že edvedli v zapor.

Ognjegasci so v dveh minutah odprli ograjo in policija je vdrla na dvorišče, kjer so prišli vse osebe, med njimi tudi nekega

duhovnika. Velikih cerkvenih vrat pa ognjegasci niso mogli odpreti in se zato vlomili skozi neka stranska vrata, a niso mogli še odstraniti barikade cerkvenih klepij in izpevdati. Verniki v cerkvi so ogorčeno upili. Ob 1/4. uri so začeli ognjegasci brizgati vodo skozi vrata v cerkev. Katoličani so začeli streljati iz revolverjev, gasilci se pa nato zlezli na cerkveno streho in začeli od tam preplavljati cerkev z vodo iz vedevoda. Čez četrto ure je vdrla policija v cerkev, kjer je bilo 2000 oseb. V cerkvi se je pričel nato boj, v katerem je bilo ranjenih več oseb, ki so jih morali odnesti. Pogled v cerkev je bil grozen. Vse je bilo zdrobljeno in ljudje so gazili po vodi. Inventuro so izvedli, ko je ugovarjal župnik, ki je pozval vernike k miru. Ob četrto na šest so končali inventuro.

Zaprli so mnogo oseb, med njimi so gref Guy de Laroche Foucauld in njegov sin, gref de la Chaleri, gref Reilhac, gref de Bourbon, gref Tœcqueville, baron Foscolombe in gref Vasselott. Ranjenih je bilo 50 oseb, med njimi tudi več policistov. Lepa je izjavil, da takega odpora še ni doživel.

V sobotni seji je vložil oster predlog poslanec Spouck, ki je bil sam navzoč pri spopadih pred in v cerkvi sv. Petra. A ker ni bil navzoč ministrski predsednik, je odklonil predsednik Doumer razpravo. Ribot je izjavil, da je dal pariški nadškof najbolj mirna navedila in da obžalujejo vsi pariški duhovniki dogodek.

V Montpellieru niso še mogli izvesti inventure v katedrali, ker je več tisoč vernikov zasedlo cerkev. V ostalih pariških cerkvah so izvedli inventuro mirno. Pač pa so verniki včeraj strazili cerkvi sv. Tomaža Akvinskega in sv. Magdalene, a ker ni bilo komisarjev, so se mirno razšli.

Vojaški „begunci“.

Dunaj, 1. svečana.

Posl. Žitnik in tovariši so v razpravi o vojaških novincih dne 31. jan. v poslanski zbornici vložili naslednje interpelacijo g. ministru za dež. brambo:

Izseljevanje je v zadnjih desetletjih postala odprta rana, iz katere krvave razne avstrijske pokrajine, osobito pa Kranjska dežela.

Kranjski poslanci so v zbornici že večkrat opozarjali visoko vlado na kvarljive posledice izseljevanja in na sredstvo, s katerim bi se moglo omejiti izseljevanje. Vlada se vobče premale ozira na raznovrstne potrebe kmečkega prebivalstva, prometna sredstva (železnice) so na Kranjskem pomanjkljiva in nezadostna, zato se tudi nemoreta razvijati obrt in industrija, redne toče in povodnji, tita us in druge uime so glavni vzroki revščine. In ta beda sili kmečko prebivalstvo, da se izseljuje v Ameriko, Nemčijo in druge kraje, ker se doma na rodni zemlji navzlic trudu in delu ne more preživljati.

Na tisoče krepkih mladeničev in mož kmečkega stanu zapušča domovino in svoje družine, da si s trdim delom v tujini služijo vsakdanji kruh ter s prihranki podpira svoje domače.

Med temi izseljenci pa je tudi mnogo mladeničev in mož, ki ali še niso bili na vojaškem naboru ali pa še niso izpuščeni iz vojaške zveze. Mnogo teh le začasnih izseljencev torej zamudi vojaške nabore, kontrolne shode ali orožne vaje in so v smislu vojaškega zakona „beguni“. Ako se ti „beguni“ povenejo v domovino, pričakovati morajo stroge kazni.

Beda, revščina jih je pognala v daljni svet, da služijo kruh sebi in svojim družinam. Ko pa se povrnejo s prihranki ali pa tudi praznih rok v domovino, čaka jih stroga kazen. Navadno so zaprti po šest tednov, in če so sposobni za vojaške, morajo za kaznen kot „begunci“ služiti še četrto, da celó peto leto pri vojakih.

Ker se torej mladi možje ne izseljujejo z namenom, da bi se odtegnili vojaški službi, ampak da bi sebi in svojim revnim družinam zaslužili potrebni kruh, naj vojaške oblasti z največjo milostjo in prizanesljivostjo postopajo proti takozvanim „beguncem“, ki se vračajo v domovino. Ravno iz strahu pred kaznijo se mnogi več ne povrnejo v domovino. Ako pa vlada nima usmiljenja s temi prisiljenimi „begunci“, potem pa naj prepove izseljevanje vsem, ki še niso zadostili vojaškim dolžnostim, ter poskrbi, da si ti ljudje morejo doma zaslužiti, kar potrebujejo za življenje.

Z ozirom na to smatrajo podpisani za svojo dolžnost, da vprašajo prevzvišenega g. ministra:

1. Ali je znano Vaši prevzvišenosti, da se vsled revščine začasno izseli iz južnih dežel države mnogo mladih mož, kateri pridejo prisiljeni v položaj, da ne morejo zadostiti svojim vojaškim dolžnostim, in so, ko se vrnejo v domovino, strogo kaznevani kot „begunci“ in morajo v slučaju sposob-

nosti služiti za kazen še četrto, da tudi peto leto pri vojakih?

2. Ali hoče Vaša prevzvišenost v sporazumu s o. in kr. vojnimi ministrstvom potrebno ukreniti, da bodo vojaške oblasti v takih slučajih z največjo prizanesljivostjo postopale proti onim mladim možem, ki se začasno izselijo le vsled revščine, da si morejo v tujini zaslužiti potrebni živež za svoje družine?

Sledi 21 podpisov.

Jeseniške novice.

j Pokop ponesrečenega Janeza Strgar je bil se 2. febr. ob 4 pop. Ležal je 92 ur. Ko se je v sredo vršil mrtvaški spreved iz bolnišnice, kjer je umrl, jokala je uboga žena za njim srce pretresujoče. V petek ob pokopu se ji je rana, ki še ni bila celjena, znova odprla, še enkrat je morala občutiti britko srce trgajoče ločitev. Pri ti priliki opomamo, naj bi se oblasti vendar bolj ozirale na domače pokojnike, zlasti ob tako žalostnih slučajih. Čemu je bilo treba, da je ponesrečenec ležal 4 dni? Če je raztelesenje potrebno, naj se ne odlašajo z njim, ravno tako, naj se ne odlašajo naznaniti, če raztelesenje ni potreba. Zopet imamo slučaj, da je umrla stara žena, pa se ne sme pokopati, ker nihče ni klical o boleznih k nji zdravnika. Odnegli so jo v mrtvašnico in tam bo čakala brez varha, da pride enkrat komisija gledat, ali je umrla naravne smrti, ali pa se bo enkrat naznanilo, naj se pokopje, ker komisijske ne bo. Kdaj, domači ne vede, in tudi zdravnik, ki je stvar naprej naznanil, tega ne ve. Menimo, da bi zdravnik že lahko sam spoznal, ali je žena umrla naravne smrti, le če je prepričan ali v dvomu, da se je storil kak zločin, naj bi stvar naznanil naprej, a da samo zato zavlačuje pogreb, ker domači niso klicali zdravnika, se nam ne zdi umestno. To dela nevoljo in jezo.

j Gosp. vladnega komisarja Schitnika napada „Narod“, da je izdal „Slovenca“, da je razveljavljena volitev Trevena za župana. A razveljavljenje županske volitve se je moralo naznaniti ne same županstvu, marveč tudi vsem, ki so se pritožili. Isti dan, ko je županstvo dobilo dotični odlok, debili so ga tudi vsi, ki so se pritožili, in sedaj morda ve „Narod“, da ni bilo treba komisarju Schitniku telegrafirati v Ljubljano, in je telegram res z Jeseniščini poslan „Slovenca“. Seveda liberalci svoje blamaže niso hoteli v „Narodu“ razglasiti. Da pa je javnost bolj izve in, ker se iz dotičnega odloka marsikdo kaj nauči, objavimo ga tu: „St. 1539. Županstvo na Jesenicah. Vsled pritožb (menujejo se po imenu vsi, ki so se pritožili) — zoper izvršene volitev župana in enega svetovalca za jeseniško občino dne 18. jan. okrajno glavarstvo te volitev na podlagi § 95 obč. reda razveljavi kot nepostavno izvršeno ter prepove, da se dotični sklep občinskega odbora izvrši. Iz teh pritožb in priložene izjave Jožefa Klinarja je namreč razvidno, da Jožef Klinar ni bil zadržan udeležiti se seje dne 18. jan. t. l., marveč, da je isti le namenoma izostal, da bi preprečil volitev, vsled tega se namestnik ne bi bil smel klicati na mesto njega. Sploh pa se mora smatrati klicanje namestnikov v mesto odbornikov za volitev župana in občinskega starešinstva kot protizakonito. V § 42 zvdnji odstavka, je namreč izrecno povedano, da deležje natančneje veljavni red glede sklepčnosti občinskega odbora za volitev občinskega predstojništva. Te določbe se torej tudi merodajne, ako se gre za volitev župana po § 22 obč. reda, kar je sicer tudi v § 43 obč. vol. reda posebno poudarjeno. Vsled tega je nedopustno uporabljati določbe občinskega reda glede fermalnega postopanja obč. odbora na postopanje pri volitvi občinskega predstojništva. Zoper te razsodbe je prosta pritožba tekom 14 dni ne računši dneva vročitve na o. kr. dežel. vlado potom tukajšnjega urada. Radovljica, dne 21. jan. 1906 C. kr. okrajni glavar.“

Stajerske novice.

š Teharje. „Domovina“ ne razume, zakaj smo poročili o zgradbi teharske cerkve. „Domovini“ ne moremo pomagati, hvaležni smo ji pa, da je tudi ona, če tudi le s svojo naivnostjo, opozorila na velikanske potrebe, da bi zgradba res napredovala. Najlepše bo, če se z „Domovino“ bo tudi „Narod“ potegnil za zgradbo teharske cerkve. Tako bomo vsi „klerikalci“ skupaj. Isto velja tudi radi poročila o orgliah.

š Umrla je v Mariboru 31. min. m. ga. Ivana Lorber, trgovčeva soproga.

š Tatvina žita. V Senkoveh pri Radgoni se pekrali 27. m. m. neznani tatje več žita iz kleti župane Žitke.

š Nemški narodni svet se je osnoval za Spodnje Stajersko včeraj popoldne v Mariboru.

š Nemška hranilnica v slovenskem kraju. V popolnoma slovenski Dobavi pri Brežicah so brežiški nemškutarji ustanovili nemško posojilnico. Opozarjamo štajerske Slovence naj pazijo na to novo nemško taktiko in naj se obračajo na „Združeno zvezo“, da jim tudi drugod Nemci kaj slidega ne naredijo. Proč z zaspasnostjo!

š Egiptolog dr. Harpf ni umrl, kakor smo poročali. Zadel ga je solnčanica, da ni mogel ne brati ne pisati in zato tudi ne obvestiti svojcev o svojem peložju. Sedaj ko je nekoliko okrevale, je izvedel od nekega rojaka, da ga smatrajo v Mariboru in drugod za mrtvega. Nahaja se še vedno v Egiptu, odkoder je 30. t. m. pisal svoji hčeri, da je živ.

š Prestavljen je o. kr. okr. komisar dr. Hans vitez pl. Koch-Thannheim iz Maribora k okr. glavarstvu v Celje.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 8. februarja 1906.

Založbeni papirji.	Dinar	Blago
4% majeva renta	100.15	100.35
4% srebrna renta	100.10	100.30
4% avstrijska krona renta	100.20	100.40
4% zлата renta	118.30	118.50
4% ogrska krona	96.60	96.80
4% zлата	115.05	115.25
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
4% posojila mesta Spljet	100.65	101.65
4% Zader	100.—	100.—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.70	101.70
4% češka dež. banka k. o.	100.—	100.15
4%	100.15	100.50
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.45	101.40
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.50	107.50
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4%	100.—	100.90
4% ogr. cen. dež. hr.	100.—	100.85
4% hip. banke	100.—	100.50
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.—
4% prior. dol. žel.	99.50	100.—
3% juž. žel. kup. 1/1	316.90	318.90
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100.00	101.50

Srečke.	197.—	199.—
1864	289.75	291.75
tzske	161.—	163.—
zem. kreditne I. emisije	296.50	306.50
II.	298.50	308.50
ogr. hip. banke	264.—	271.50
srbske a frs. 100.—	100.—	110.—
turške	151.60	152.60
Basilika	25.50	27.50
Kreditne	476.—	487.—
Inomoške	79.—	85.—
Krakovske	92.—	99.—
Ljubljanske	6.50	68.—
Avstr. rud. križa	52.—	54.—
Ogr.	33.40	35.30
Rudolfove	57.—	63.—
Salcburške	72.—	78.50
Dunajske kom.	529.50	539.50

Delnice.	127.60	128.60
Južne železnice	671.75	672.75
Državne železnice	1632.—	1642.—
Avstr. ogrske bančne delnice	678.—	679.—
Avstr. kreditne banke	802.50	803.50
Ogrske	246.—	247.25
Živnostenske	660.—	666.—
Premogokop v Mostu (Brüx)	538.50	539.50
Alpske montan	262.—	267.25
Praške žel. ind. družbe	545.50	546.50
Rima-Murányi	282.—	285.—
Trbovljske premog. družbe	577.—	583.—
Avstr. orožne tovr. družbe	160.—	164.—
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.34	11.38
C. kr. cekin	19.10	19.13
20 franki	23.47	23.55
Severigns	23.97	24.05
Marke	117.30	117.50
Laški bankovci	95.55	95.75
Rublji	250.50	251.25
Dolarji	4.84	5.—

Stanovanje

obstoječe iz ene sobe in pritlikin se odda s 1. majem

v Cigaletovih ulicah št. 3 poleg sodnije. Več pov. hišnik istotam. 247 3-1

Hiša na prodaj.

Pol ure od Ljubljane pri glavni Dunajski cesti se prodaja hiša, pripravna za vsako obrt, tako za gostilno kakor tudi za prodajalno. Hiša je v zelo dobrem stanju. Več se poizve pri vrtarju v predmestju v Ljubljani. 246 4-1

Koncesija (Patent)

za gostilniško obrt

išče se 248 3-1

takoj v najem.

Ponudbe pod „D. G.“ na upravnishvo „Slovenca“.

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z električnim obratom.

Vsled direktnega uvoza kakor tudi zaradi velike razpečave lahko dobavljam povsod za izvrstno priznano, s strojem in racionalno žgano kavo, ki je vsak dan sveža, torej zelo aromatična, najfinjše kakovosti in najbolj poceni.

Pozor

veleecenjene gospodinje!

Prodajam pa posamezne vrste kakor tudi najbolj preizkušene zmesi. Prednosti s strojem žgane kave pred navadnim praženjem so splošno priznane; o tem se lahko vsakdo prepriča z malo poskušnjo.

Z odličnim spoštovanjem

1194 68

KAREL PLANINŠEK

na Dunajski cesti.

(Postajališč električne cestne železnice.)

23-12 761 II

Je najboljše in najfinejše čistilno sredstvo.

Dober kočijaž, neoženjen, dobi takoj stalno službo. 224 3-2
Ponudbe naravnost na oskrbnišvo ljublj. škof. graščin, Gornjičgrad, Štajersko.

V hiši št. 1 na Zaloški cesti sta **oddati 2 stanovanji** z 2 in 3 sobami s 1. majnikom. 220 3-3
Več se izve pri lastniku hiše A. Šarabonu.

Lepo solnčnato 218 3-3
stanovanje obstoječe iz treh sob s pritliklinami in vporabo vrta se **odda** takoj eventualno za 1. maj. Kuhnova cesta št. 23.

Stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami v II. nadstropju v Sodnijskih ulicah 4 **se odda** za 1. maj. Več pove kamnosek Vodnik. 223 3-2

Proda se radi odpotovanja po nizki ceni pritlična hiša

s šestimi sobami. Poleg nje lep vrt. Več pove lastnik na Glincah, Vrtna ulice št. 58. 229 3-2

Kot praktikantinja

v kako pisarno želi vstopiti gosposodična, tudi brez začetne plače. Ponudbe pod šifro „Delavna“ na upravništvu „Slovenca“. 236 3-2

Dr. D. Reach

v bolnišnici sv. Roka v Budimpešti, je v vseh slučajih povračujočega se telesnega zaprtja in slabotnega želodčnega živčnega delovanja s presenetljivo ugodnim uspehom uporabljal (angelsko ipm)

želodčno tinkturo

Gabr. Piccolija, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani, Dunajska cesta

1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila z obratno pošto 2371 izvršujejo. 1 5

Hotel, restavracija in kavarna Trst „Balkan“ Trst

Podpisana naznanjata, da sta prevzela 21. januarja zgoraj omenjene prostore.

Poslovanje je popolnoma reorganizirano. Dvigalo, kopelji, električna razsvetljava, najtočnejša postrežba, izvrstna kuhinja, izbrane cene.

232 3-2

Za mnogobrojni obisk se priporočata

Počkaj & Kögl.

215 3-8

Razglas.

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico bode dne 26. svečana 1906 ob 2. uri popoldne oddala potom javne zmanjševalne dražbe delo **nove posojilnične hiše.**

Načrt, proračun in pogoji so od 6. svečana t. l. med uradnimi urami v posojilničnem uradu v pogled razpoloženi. Stavba je proračunjena, kakor sledi:

1. Zidarska dela	22924.91 K
2. Krovsko dela	1960.—
3. Tesarska dela	4557.74
4. Kleparska dela	1186.65
5. Mizarska, ključavničarska, steklarska in barvarska dela	9015.52
6. Pečarska dela	1030.—
7. Plesarska dela	614.—
8. Vodovodna dela itd.	2194.—

Skupaj . . . 43482.82 K

Načelstvo.

Hôtel v najem!

Z dnem 11. februarjem letos **se odda v najem novozgrajeni**

hôtel z restavracijo in sobami za potnike

tik novega kolodvora na Jesenicah.

Podrobnosti se izvedó pri lastniku **Počivavšek na Hrušici, Gorenjsko.**

! Hôtel „pri Pošti“ !

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje naznaniti, da sem z dnem 1. februarja 1906 **otvoril** popolnoma moderno urejeni

hôtel „pri Pošti“ v Novem mestu.

Postregel bom p. n. gostom vsak čas z lepimi **spalnimi sobami**, z gorkimi in mrzlimi jedili ter vsakovrstnimi, pristnimi **pijačami** po najnižjih cenah.

Obilega obiska proseč, bilježim velespoštovanjem

Josip König.

227 3-2

Veliko presenečenje! Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov 216 3-3 Za gl. 1.95.

1 prekrasno pozlačena precijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simli briljantov, zelo podobni, 3 šalji predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj s uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gl. 1.95. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do 50 kron, sortirano najfinejše do 60 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

V zalogi je tudi **tropinsko žganje**. Za zadrage in večje množine **izjemne cene**, 2523 25-3

Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi.**

„Goriško vinarsko društvo“

(registr. zadruga z omejenim jamstvom)

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

pristna in naravna vina

Iz Brd, z Vipavskega in s Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorce pošlje na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini šte. 22.

2019 19

2291 59

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in devis.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavalje.

ESK. Eskompt in inkasso menic. 725

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

JKS. Borsna naročila. 726

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.